

SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförändenas Riksförbund

Nr 3-4/1953

Årgång 3

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

Extra avdrag vid existensminimum

av Taxeringsintendent Kjell Edström

Såväl den statliga som den kommunala inkomstskatten uträknas på grundval av den beskattningsbara inkomsten. Vid taxering i vederbörandes hemortskommun av fysiska personer framkommer som regel den beskattningsbara inkomsten genom att den taxerade inkomsten minskas med ortsavdrag, olika stora vid den statliga och den kommunala taxeringen. I särskilda fall kan en lägre beskattningsbar inkomst fastställas genom att den taxerade inkomsten minskas, förutom med ortsavdrag, med ett s. k. extra avdrag på grund av nedsatt skatteförmåga.

Bestämmelserna om extra avdrag återfinnas i 50 § 2 mom. kommunal-skattelagen med därtill hörande anvisningar ävensom i 9 § 2 och 3 mom. statsskatteförordningen.

Anledningen till att dessa avdragsbestämmelser särskilt tagas upp till behandling i år är den, att vid årets taxering nya regler om extra avdrag skola tillämpas. De nya bestämmelserna återfinnas i SFS 1951 n:ris 422 och 423. ¹⁾

¹⁾ Jfr. prop. nr 203/1951 och bev. utsk. bet. nr 17/1951.

Tidigare gällde att utöver ortsavdrag extra avdrag med högst 2.000 kr efter vederbörande beskattningsnämnds beprövande kunde beviljas skattskyldig, vars skatteförmåga befanns vara väsentligen nedsatt på grund av långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn, för vilka den skattskyldige ägde tillgodonjuta allmänt barnbidrag, eller annan därmed jämförlig omständighet. Enligt de nya bestämmelserna kan extra avdrag medgivas även av den anledningen att på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvårdad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet inkomsten, minskad med därå belöpande skatt, understiger existensminimum. Maximigränsen för det extra avdraget har höjts från 2.000 kr till 3.000 kr.

Innan jag närmare behandlar bestämmelserna om extra avdrag vid existensminimum, vill jag med några ord beröra vissa regler, som gälla i fråga om extra avdrag överhuvud taget.

Tidigare torde viss osäkerhet ha

rätt, om förutsättningarna för extra avdrag avse förhållandena under beskattningsåret eller om hänsyn kan tagas till ömmande omständigheter, som inträffat först senare. Detta spörsmål är nu löst genom de nya författningsbestämmelserna. I den tidigare lagtexten angavs, att extra avdrag kunde medgivas om skatteförmågan befanns *vara* väsentligen nedsatt. Nu har ordet *vara* ersatts med *hava varit*. I förarbetena till nya lagtexten har det framhållits, att författningstexten borde utformas så, att därav framginge, att förutsättningarna för extra avdrag vid taxering skulle hänföra sig till förhållandena under beskattningsåret och icke till förhållandena vid taxeringstillfället.

Framhållas bör att extra avdrag kan medgivas endast i hemortskommunen. Fysisk person, som driver rörelse i en kommun men är bosatt i annan kommun och som har sin huvudsakliga inkomst av rörelsen, d. v. s. blir taxerad statligt i hemortskommunen men kommunalt allenast i den kommun där rörelsen bedrivs, kan sålunda komma i åtnjutande av extra avdrag endast vid den statliga taxeringen.

Extra avdraget var tidigare maximalt till 2.000 kr. Nu har som tidigare nämnts avdraget höjts till maximum 3.000 kr. Framhållas bör dock, att de lagstiftande myndigheterna i denna fråga understrukit angelägenheten av att försiktighet iakttages i fråga om avdrag över 2.000 kr.

I fråga om sambeskattade äkta makar skall extra avdraget beräknas gemensamt och uppgå till högst 3.000 kr för båda makarna tillsammans.

Som regel uppkommer fråga om extra avdrag genom att den skattskyldige i sin deklaration yrkar sådant avdrag. Oavsett om så sker eller ej, bör taxeringsnämnden överväga om dylikt avdrag skall medgivas i varje fall, där enligt taxeringsnämndens kännedom förutsättningar härfor föreligga. Särskilt gäller detta

ifråga om folkpensionärer. Understrykas bör att om avdrag vägras eller medgives med lägre belopp än den skattskyldige yrkat, underrättelse härom skall meddelas den skattskyldige i enlighet med vad som är föreskrivet i fråga om avvikelse från självdeklaration. Medgives avdrag för nedsatt skatteförmåga, skall anledningen härtill och medgivna avdragsbelopp antecknas å deklarationens sista sida och i inkomstlängden. I inkomstlängden bör detta ske genom att avdragsbeloppen antecknas i kolumnerna för ortsavdrag med ett + framför, varjämte anledningen till extra avdraget angives i anmärkningskolumnen.

De nya reglerna om *extra avdrag vid existensminimum* syfta till att för skattskyldiga med särskilt låga inkomster skapa överensstämmelse mellan skattepåföringen och skattebetalningsförmågan. Det är ju så att, trots den höjning av ortsavdragen som genomförts under senare tider, dessa ortsavdrag — särskilt gäller detta beträffande de kommunala ortsavdragen — fortfarande äro låga. Det förekommer därför ej så sällan, att skattskyldiga med så låga inkomster, att dessa icke förslå eller nätt och jämnt förslå till att täcka levnadskostnaderna (kostnader för bostad, kost, kläder m. m.), eller — som man också kan säga — att skattskyldiga med inkomster på gränsen av eller under existensminimum påföras skatt som de sakna förmåga att betala. Genom de nya reglerna har möjlighet öppnats att i dylika fall komma ifrån skattepåföringen genom att medge extra avdrag utöver ortsavdraget.

Det är emellertid icke meningen, att extra avdrag skall medgivas schablonmässigt i alla de fall, då vederbörandes taxerade inkomst understigit existensminimum. Enligt de nya reglerna gäller, att skattskyldig må vid taxering erhålla avdrag för nedsatt skatteförmåga — förutom i de

fall där avdrag för närvarande kan medgivas — om inkomsten efter avdrag av därå belöpande skatt på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvållad arbetslöshet, stor försörjningsbörda eller annan därmed jämförlig omständighet understigit hans existensminimum. Förutsättning för extra avdrag i dessa fall är sålunda *dels* att inkomsten är låg och *dels* att anledning härtill är att söka i förhållande som nyss nämnts. För att extra avdrag skall kunna medgivas måste i det enskilda fallet den nedsatta skatteförmågan *ävensom orsaken därtill* fastställas.

Beträffande nedsatt arbetsförmåga må nämnas, att sådan nedsatt arbetsförmåga kan bottna antingen i fysiska eller i psykiska defekter eller egenheter hos den skattskyldige. I sistnämnda avseende kan det t. ex. vara fråga om arbetsskygghet eller missanpassning i samhället. För att understryka, att nedsatt arbetsförmåga kan bero av annat än fysiska defekter hos den skattskyldige, har i anv. till 50 § KL angivits, att nedsatt arbetsförmåga skall anses föreligga jämväl i det fall den skattskyldige på grund av arbetsskygghet eller missanpassning eller eljest av psykiska skäl har svårt att förvärva normal arbetsinkomst. Samtidigt bör man emellertid beakta, att härmed icke får likställas det förhållandet, att en arbetstagare med normal arbetsförmåga medvetet begränsar sin arbetsprestation så, att inkomsten av arbetet täcker allenast vad han tarvar för sina levnadskostnader, exklusive skatteutgifterna. Någon anledning att medgiva en sådan arbetstagare extra avdrag för nedsatt skatteförmåga finns icke, även om hans inkomst icke överstiger normalbeloppet för existensminimum.

I fråga om långvarig, oförvållad arbetslöshet må nämnas, att i anvisningar, som centrala uppborädsnämnden utfärdat (se nedan), angivits, att arbetslöshet i regel torde få beteck-

nas som långvarig, om den varat 3 eller 4 månader i omedelbar eller i huvudsak obruten följd.

Vad som menas med stor försörjningsbörda har icke definierats vare sig i författningstexten eller i förarbetena. Enligt centrala uppborädsnämndens nyssnämnda anvisningar torde det i allmänhet få förutsättas, att skattskyldig, som har att försörja fyra eller flera barn, har stor försörjningsbörda. Är skattskyldig ensamstående och huvudsakligen sysselsatt i förvärvsarbete, torde försörjningsbördan kunna anses stor om två barn utan egen inkomst och utan möjlighet för att lämna effektiv hjälp i hemmet förefinnas. Erinras bör att redan enligt nu gällande bestämmelser extra avdrag för nedsatt skatteförmåga kan medgivas, om den skattskyldige har att underhålla andra hemmavarande närstående än minderåriga barn, t. ex. vuxna barn eller syskon eller föräldrar.

Storleken av existensminimum måste uppenbarligen variera med hänsyn till de särskilda förhållandena i de individuella fallen. För att åstadkomma en likformig och rättvis taxering har emellertid bestämts, att normalbelopp för existensminimum skola fastställas av centrala uppborädsnämnden. De för år 1952 gällande normalbeloppen finnas intagna efter artikeln. Från dessa normalbelopp kan sedan avvikelser ske i de enskilda fallen. Jag hänvisar härom till författningstexten och till anvisningar, som centrala uppborädsnämnden utfärdat i samband med fastställande av normalbeloppen (se Skattenytt häfte 1/1952).

Ett par anmärkningar beträffande avvikelser från normalbeloppen torde dock vara påkallade. I författningstexten angives bl. a., att extra avdrag icke må medgivas, om den skattskyldige ägt tillgångar; dock att härvid skall bortses från sedvanliga husgeråd, möbler och kläder, arbetsredskap, mindre bostadsfastighet av

enklaste beskaffenhet o. s. v.; i dylika fall finge det enligt vad som angivits i förarbetena anses obilligt att begära, att den skattskyldige skulle avyttra desamma för gäldande av skatt. Kontanta medel eller banktillgodohavanden ävensom belåningsbara egnahems- och villafastigheter böra dock regelmässigt beaktas. Förevarande spörsmål böra bedömas i huvudsak efter de grunder, som f. n. tillämpas vid utmätning och införsel. Frågan om i vad mån förmögenhet skulle inverka på existensminimum diskuterades jämväl i riksdagen. I ett par motioner uttalades sålunda önskemål om en liberalare tillämpning av avdragsmöjligheterna i så måtto, att extra avdrag skulle kunna tillräknas även skattskyldiga med inkomst under existensminimum men med förmögenhet av mindre storleksordning. Detta förslag avstyrktes av bev.-utsk. Ett bifall till detsamma skulle enligt utskottets mening strida mot grundtanken i förslaget, att extra avdrag i de fall varom här vore fråga borde medgivas allenast då gäldande av skatten skulle medföra, att den skattskyldige skulle sakna medel till sitt och sin familjs uppehälle.

Vidare har stadgats, att anledning kan finnas att frångå normalbeloppet, om bostadskostnaden varit högre än det i normalbeloppet ingående hyresbeloppet (se centrala uppbördsnämndens anvisningar). Härom har i förarbetena uttalats, att även om försiktighet borde iakttagas vid bedömandet — sålunda måste erhållna bostadsrabatter uppmärksammas, varjämte det ofta kunde ifrågasättas, om icke möjlighet funnits att erhålla billigare bostad — det dock vore ofrånkomligt att acceptera rådande förhållanden på bostadsmarknaden. Om därför den lokala skattemyndigheten funnit, att i fråga om den preliminära skatten existensminimum måst fastställas högre än normalt med beaktande av särskilt höga bostadskostnader, borde

detta som regel godkännas vid taxering, såvida icke nya omständigheter framkommit.

Det är som regel i första hand de lokala skattemyndigheterna som — beträffande källskatten — fastställa existensminimibeloppen i de enskilda fallen. Dessa belopp torde väl oftast kunna godkännas av taxeringsnämnderna, då taxering skall verkställas.

Normalbeloppen för existensminimum äro i första hand avsedda för skattskyldiga, vilkas inkomst huvudsakligen härflutit av förvärvskällan tjänst, d. v. s. där inkomsten utgöres av lön eller pension.

Då man skall bestämma storleken av extra avdraget vid existensminimum, har man att med det fastställda existensminimibeloppet jämföra den skattskyldiges inkomst. Härom finnas föreskrifter i punkt 1 av anv. till 50 § KL, där det bl. a. stadgas, att såsom inkomst av tjänst skall upptagas den skattskyldiges bruttointäkter — inklusive de biinkomster den skattskyldige må ha åtnjutit — i förekommande fall minskade med vissa nödiga utgifter för inkomstens förvärvande, för vilka den skattskyldige vid taxering äger åtnjuta avdrag. Utgöres inkomsten av livränta, varom i 32 § 2 mom. KL förmåles, skall livräntan inräknas i inkomsten med reducerat belopp. Därutöver må framhållas, att även icke skattepliktiga intäkter böra medräknas, t. ex. ersättning från sjuk-kassa, sjukpenning vid olycksfall i arbete eller ersättning på grund av arbetslöshetsförsäkring (jfr. centrala uppbördsnämndens anvisningar). Barnbidrag skola dock icke medräknas i inkomsten. Dylika bidrag ha beaktats vid fastställande av normalbeloppen för existensminimum.

Uppkommer fråga om extra avdrag för andra skattskyldiga än sådana med inkomst av tjänst torde viss ledning kunna hämtas av de fastställda normalbeloppen, då det gäller att bedöma det allmänna lä-

get för existensminimum. Av särskild vikt är det dock att för dessa skattskyldiga verkställa en riktig uppskattning av inkomstförhållandena. Utgå intäkterna till stor del in natura, torde anledning att medgiva extra avdrag på grund av existensminimum mera sällan föreligga.

Existensminimireglerna liksom reglerna om extra avdrag för nedsatt skatteförmåga över huvud taget skola tillämpas av *dels* taxeringsmyndigheterna och *dels* de lokala skattemyndigheterna. Beträffande källskatten är det de senare, d. v. s. häradsskrivarna och kronokamrerarna, som skola tillämpa reglerna ifråga. Beträffande taxering är det i första hand taxeringsnämnderna som ha att tillämpa samma regler. För att bringa överensstämmelse mellan källskatten och den slutliga taxeringen är det av vikt att taxeringsnämnderna erhålla del av de lokala skattemyndigheternas beslut. Dessa beslut böra, i varje fall i den form de komma taxeringsnämnderna tillhanda, vara avfattade så att taxeringsnämnderna därav kunna utläsa, *dels* efter vilka grunder existensminimum fastställts i det enskilda fallet och av vilken anledning eventuell avvikelse skett från gällande normalbelopp samt av vilken orsak skattelindring medgivits, *dels* ock efter vilka grunder löneavdrag — såvitt gäller löntagare — i förekommande fall skall ha verkställts. I fråga om skattskyldiga med preliminär B-skatt bör extra avdragets storlek vid källskatten framgå av den lokala skattemyndighetens beslut. Av förarbetena till den nya lagstiftningen framgår att själva grundtanken däri är, att man i möjligaste mån skall undvika den divergens mellan preliminär och slutlig skatt som uppkommer, om extra avdrag vid taxeringen icke beviljas skattskyldig som åtnjutit nedsatt löneavdrag på grund av existensminimum. Visserligen kan man icke i så-

dant syfte gå så långt att beskattningsnämndernas fria prövningsrätt borttages. Å andra sidan — har det framhållits vid förarbetena — är det angeläget att beskattningsnämnderna icke i oträngt mål avvika från den ståndpunkt som vederbörande lokala skattemyndighet intagit. Sålunda bör bl. a. en beskattningsnämnd icke i ett fall, där skälen för och emot ett extra avdrag i enlighet med den lokala skattemyndighetens beslut väga ungefär lika, frångå den lokala skattemyndighetens beslut. Dylikt frångående bör, för att icke grundtanken i förslaget skall förfuskas, ske allenast då direkta skäl påkalla det.

I överensstämmelse härmed har i anv. till 50 § KL införts ett stycke av innehåll, att om den skattskyldige under beskattningsåret enligt beslut av den lokala skattemyndigheten åtnjutit befrielse från eller nedsättning av den preliminära skatten på grund av nedsatt skatteförmåga vid existensminimum, bör vid prövning av frågan om avdrag vid taxeringen för nedsatt skatteförmåga avvikelse icke ske från det av förstnämnda myndighet fastställda existensminimibeloppet, såvida icke nya omständigheter framkommit; som ex. å dylika omständigheter nämnes att den skattskyldige äger tillgångar, varom den lokala skattemyndigheten saknat kännedom, eller att den skattskyldiges ekonomiska ställning påtagligt förbättrats efter den lokala skattemyndighetens beslut. Uppenbart är därjämte, att om taxeringsnämnden finner, att den skattskyldige vilselett den lokala skattemyndigheten med ofullständiga eller felaktiga uppgifter, nämnden icke bör känna sig bunden av den lokala skattemyndighetens beslut.

Beträffande frågan, om taxeringsnämnderna skola beakta existensminimifallen ex officio eller ej, har i förarbetena framhållits, att i samma utsträckning som taxeringsnämnderna eljest ha att pröva varje beskatt-

ningsfall utan avseende på om yrkande i ena eller andra riktningen framställts av den skattskyldige, bör frågan om extra avdrag på grund av nedsatt skatteförmåga vid existensminimum bedömas oberoende av eventuell framställning härom. Samtidigt understrykes emellertid, att det förhållandet, att framställning om extra avdrag icke göres i deklARATIONEN, i regel måste av taxeringsnämnden betraktas som ett indicium på att något mera trängande behov av sådant avdrag icke föreligger. Och självfallet måste det finnas än större anledning för taxeringsnämnden att utgå ifrån att något verkligt avdragsbehov icke föreligger, om den skattskyldige under inkomståret icke begärt och åtnjutit någon nedsättning av källskatten. Har den skattskyldige under inkomståret kunnat försörja sig och sin familj på sina med skatten minskade inkomster, finnes det all anledning att utgå ifrån att nedsatt skatteförmåga icke varit för handen och att därför icke heller behov av extra avdrag föreligger, även om yrkande därom skulle göras i självdeklarationen.

Å andra sidan kan frågan om extra avdrag vid existensminimum komma upp till prövning även om självdeklaration icke avlämnats. Underlåtenhet att avlämna självdeklaration kan bero på att vederbörande på grund av existensminimum icke haft att erlagga någon källskatt och i följd därav trott sig vara definitivt fri från skatt. Det framhålles härom i förarbetena, att om taxering undantagsvis måste verkställas utan ledning av självdeklaration, inkomsten icke får uppskattas schablonmässigt. Noggrann individuell prövning måste ske även här. Inkomna löneuppgifter böra beaktas och uppgift bör införskaffas om erlagd källskatt, varjämte här liksom eljest lokalkännen inom taxeringsnämnden bör utnyttjas.

I anv. till 50 § KL stadgas, att om

den skattskyldige icke haft högre inkomst än det för honom beräknade existensminimibeloppet och om detta befunnits bero av förhållande, varom i 50 § 2 mom. tredje stycket förmäles, d. v. s. nedsatt arbetsförmåga etc., bör avdrag för nedsatt skatteförmåga medgivas med så stort belopp, dock högst 3.000 kr, att den skattskyldige icke påföres beskattningsbar inkomst. Är inkomsten högre än nyss sagts men icke så stor, att inkomsten minskad med skatten därå uppgår till existensminimum, bör avdrag för nedsatt skatteförmåga beviljas med så stort belopp, dock högst 3.000 kr, att större skatt icke kommer att uttagas än att inkomsten, minskad med skatten, uppgår till beloppet av existensminimum.

Grundtanken i de nya reglerna är att den skattskyldige skall förbehållas — fritt från skattebetalning — ett belopp motsvarande existensminimum. Överstiger inkomsten detta existensminimibelopp, skall det överskjutande beloppet kunna tagas i anspråk för skatt. Ur denna synpunkt böra taxeringsnämnderna rätteligen i varje existensminimifall fastställa dels den skattskyldiges inkomst och dels existensminimibeloppet, för att därefter med utgångspunkt från det belopp, som motsvarar skillnaden mellan årsinkomsten och existensminimum, d. v. s. det för skattebetalning disponibla beloppet, räkna ut häremot svarande taxerade inkomst. I praktiken torde det väl emellertid i regel bli så, att sistnämnda belopp framräknas, icke med ledning av ett dylikt så att säga teoretiskt skattebelopp utan med ledning av den källskatt som i verkligheten erlagts. Har den skattskyldige erlagt källskatt i någon omfattning får det nämligen antagas att han tillika haft förmåga att erlagga någon källskatt och i sådant fall bör extra avdraget avpassas så att ej hel skattebefrielse ernås. Om däremot icke någon källskatt erlagts, får det som regel antagas,

att den skattskyldige även saknat förmåga att gälda någon skatt.

Här får dock icke helt botes från att den lokala skattemyndigheten i vissa fall kan ha bestämt att vid verkställande av löneavdrag den skattskyldige skall förbehållas ett något högre belopp än existensminibeloppet. Detta kan t. ex. ha varit beroende på att den skattskyldige kan ha haft skuld amorteringar, som icke fått medräknas vid fastställande av existensminimum. I dylika fall bör extra avdraget beräknas icke med ledning av den erlagda källskatten utan med ledning av nyssnämnda förskattebetalning disponibla belopp.

Såvitt nu gäller taxeringsnämndernas handläggning av frågor om extra avdrag vid taxering på grund av existensminimum är det såsom framgår av det anförda av vikt att uppgift införskaffas om erlagd källskatt.

Vanligaste fallet torde vara det där ingen källskatt erlagts och där i följd härav — eftersom antagas kan att skatteförmåga helt saknas — hel skattebefrielse bör medgivas. I dylika fall bör sålunda extra avdraget fastställas till så högt belopp att den beskattningsbara inkomsten blir 0.

Om däremot källskatt erlagts i någon omfattning och därför hel skattebefrielse icke bör meddelas, kunna vissa svårigheter uppkomma för taxeringsnämnderna att fastställa extra avdragets storlek så, att den med ledning av den fastställda taxeringen uträknade slutliga skatten överensstämmer med den erlagda källskatten. Det är att antaga, att anvisningar komma att utfärdas centralt och att därvidlag hänvisning kommer att göras till de s. k. baklängestabeller, som varit i bruk under några år och som användas då det gäller att fastställa taxeringsbelopp för sådana som icke deklarerat och där skönstaxering anses böra komma i fråga. I dessa baklängestabeller finnas, som alla känna till, angivet för olika skattebelopp den taxerade inkomst, kom-

munalt och statligt, som motsvarar denna skatt. Då nu taxeringsnämnden skall fastställa extra avdragets storlek i ett existensminifall, där källskatt erlagts med visst belopp, har taxeringsnämnden att i baklängestabellen i respektive avdelning av densamma — beroende på om den skattskyldige är gift eller ogift och, om han är ogift, om han har barn eller inte — söka sig fram till det belopp som motsvarar den erlagda källskatten och därefter anteckna den häremot svarande taxerade inkomsten, statligt och kommunalt. Skillnaden mellan den taxerade inkomsten enligt verkställd taxering av den skattskyldige och de sålunda framräknade taxeringsbeloppen ur baklängestabellen motsvarar det extra avdrag som bör medgivas. Som regel torde det väl vara lämpligt att dessa avdragsbelopp avjämnas till jämna 100-tal kronor. Observeras bör här liksom eljest, att högre extra avdrag än 3.000 kr icke får beviljas.

Uträknandet av extra avdragets storlek kan lämpligen ske på sätt framgår av exemplet å nästa sida.

Absolut överensstämmelse mellan den slutliga skatten och den erlagda källskatten kan väl mera sällan åstadkommas och det är icke heller meningen, att taxeringsnämnderna skola så i detalj räkna ut det hela. Ingår pensionsavgift i den slutliga skatten är det förresten teoretiskt sett riktigt, om en mindre kvarskatt skulle uppkomma även efter extra avdrag. Pensionsavgiften beräknas på den till statlig inkomstskatt taxerade inkomsten och påverkas sålunda icke av extra avdraget.

Kvarskatten bör dock icke motsvara hela pensionsavgiften. Denna får nämligen anses till en del betald genom källskatten, vari ju även ingår pensionsavgift.

Särskilt i år, då existensminireglerna första gången skola tillämpas av taxeringsnämnderna, torde det vara att rekommendera att taxerings-

Den skattskyldige skriven i kommun med skattetabell I:12 och gift. Erlagd källskatt (= för skattebetalning disponibelt belopp) 240 kr.		
	Si	Ki
Enl. verkställd taxering tax.ink.	3.700 kr	4.000 kr
Den erlagda källskatten motsvarar enligt "baklänges- tabellen", i avrundat belopp, tax.ink.	2.900 „	3.100 „
Extra avdrag	800 kr	900 kr

nämndernas ordförande taga kontakt med respektive lokala skattemyndighet för hjälp med uträknanget av det extra avdrag som bör beviljas. Och särskilt vill jag varmt rekommendera att kontakt sökes, där taxeringsnämnderna ha funderingar på att frångå den lokala skattemyndighetens motsvarande beslut i fråga om källskatten.

Framhållas bör, att extra avdrag vid existensminimum skall kunna medgivas även i sådana fall, där den låga inkomsten beror på ålderdom, sjukdom eller annan orsak, som redan i och för sig enligt tidigare gällande bestämmelser kunde föranleda extra avdrag. Särskilt bör detta observeras, såvitt gäller folkpensionärerna. För dessa har ju redan tidigare gällt och gäller allt fortfarande, att därest den huvudsakliga inkomsten utgjorts av folkpension, vederbörande *skall* anses ha haft så ned-satt skatteförmåga, att hel skattebefrielse bör medgivas. Vid stigande sidoinkomster anses skattebetalningsförmågan stiga och vid det läge, där sidoinkomsterna äro lika stora som folkpensionen, skall det förhållandet, att vederbörande åtnjuter folkpension, icke i och för sig anses motivera extra avdrag. Bestämmelserna ha ansetts kräva särskilda, omfattande tabeller för uträknande av extra av-

dragets storlek vid olika sidoinkomster.

De särskilda bestämmelserna för folkpensionärerna finnas kvar. I samband med utarbetandet av de nya existensminimibestämmelserna diskuterades även frågan om avskaffandet av dessa särskilda bestämmelser, som ju äro ganska besvärliga att tillämpa i praktiken. Bestämmelserna ansågos dock böra vara kvar, eftersom det vore ovisst om inte bestämmelserna i fråga i vissa fall kunde vara förmånligare för vederbörande folkpensionär att tillämpa än existensminimireglerna.

På grund av de nya kommunala ortsavdragen och även med hänsyn till att pensionsförmånerna numera äro förbättrade jämfört med förhållandena år 1948, då bestämmelserna trädde i tillämpning, äro de tabeller, som utarbetades till 1949 års taxering icke längre tillämpliga. Det har därför ifrågasatts, om icke nya tabeller borde utarbetas. För egen del anser jag det tveksamt om dylika tabeller skola anses erforderliga. I den mån den sammanlagda inkomsten (folkpension + sidoinkomst) ligger under existensminimum, bör som regel så högt extra avdrag medgivas, att hel skattebefrielse uppkommer. Undantag finnas naturligtvis, t. ex. där sidoinkomsten

härflyter av kapital av någon betydelse. Ligger inkomsten över existensminimum och är sidoinkomsten lägre än folkpensionen och bör i följd härav något extra avdrag medgivas, torde detta nog som regel utan mera ingående undersökningar och beräk-

ningar kunna fastställas mera schablonmässigt till förslagsvis cirka 200 à 300 kr. Även här finns det naturligtvis undantag. Vid, t. ex., hög ålder eller sjukdom är väl oftast högre extra avdrag påkallat.

Normalbelopp för existensminimum vid 1953 års taxering

Ortsgrupp	Belopp i kronor för år						Stock- holms stad
	I	II	III	IV	V	I	
1) Ensamstående	2470	2530	2650	2830	2940	3120	
2) Sammanlevande makar ...	3180	3310	3510	3710	3840	4200	
3) Tillägg för ett barn	300	300	300	300	300	300	
4) Tillägg för varje ytterligare barn	240	240	240	240	240	240	
5) Högsta sammanlagda existensminimibelopp vid taxering till kommunal inkomstskatt							
a) för ensamstående	4180	4230	4290	4340	4400	4400	
b) för makar	4680	4760	4840	4920	5000	5000	